

Projekt je realizovaný vďaka podpore:

22. október 2010

TLAČOVÁ SPRÁVA

Výsledky Hodnotenia samosprávnych opatrení (HSO) v regiónoch SR za obdobie 3. štvrťroka 2010

Centrum pre hospodársky rozvoj (CPHR), prináša výsledky projektu **Hodnotenie samosprávnych opatrení (HSO)**. V rámci projektu sa štvrťročne vyjadrujú ekonomickí analytici, podnikatelia, primátori a starostovia, zástupcovia akademickej obce, stavovských a mimovládnych organizácií k navrhovaným a realizovaným opatreniam samosprávnych inštitúcií na úrovni obcí, miest i krajov. Projekt HSO tak prináša názor odbornej verejnosti na dôležité opatrenia ekonomicko-sociálneho charakteru ovplyvňujúce kvalitu života občanov v jednotlivých regiónoch Slovenska.

Partnerom projektu je **Združenie miest a obcí SR**, realizovaný je vďaka podpore inštitútu **EPPP**, Bratislava a spoločnosti **Municipalia**, a.s., Žilina.

Výsledky:

Najvyššie oceneným opatrením za obdobie **júl až september 2010** sa stalo **využívanie solárnych lúčov vo verejnom osvetlení v obci Dubno** (okr. Rimavská Sobota). Obec ako prvá na Slovensku inštalovala solárne lampy pre účely verejného osvetlenia. Tieto lampy vyrábajú svetlo zo slnečného žiarenia a preto na svoje fungovanie nepotrebujú elektrickú energiu. Problém nenastáva ani počas zamračených dní, pretože fotovoltaické články dobíjajú akumulátory lúčov aj keď nesvieti slnko.

Poradie opatrení od najlepšie k najhoršie hodnoteným:

(pozitívne opatrenia majú plusový rating, negatívne mínusový)

Hodnotenie samosprávnych opatrení	Rating
júl – september 2010	[300, -300]
1. V Dubne svietia solárne lampy	164
2. Košice – Juh majú sociálnu výdajňu potravín	148
3. BSK spustil na svojej stránke eko-mapu	133
4. Prešov získa lacnejšiu energiu z elektrární umiestnených na strechách škôl	118
5. Za psa s výcvikom zaplatia Poltárčania iba polovicu	74

6. V Poprade kontajnery na odpad voňajú	72
7. V centre Nitry môžu vo vnútroblokoch parkovať už len domáci	57
8. Liptovský Mikuláš sa rozhodol stavať detské ihriská z budúročného rozpočtu	- 71
9. Zastupiteľstvo Chorvátskeho Grobu odsúhlasilo rozsiahlu výstavbu domov	- 83
10. Primátor Skalice obhajoval náčelníka mestskej polície, ktorý po autonehode odmietol skúšku na alkohol	- 121

Druhým najúspešnejším samosprávnym opatrením sa stalo **otvorenie prvej sociálnej výdajne potravín na Slovensku v košickej mestskej časti Juh**. Výdajňa je určená sociálne slabým obyvateľom mestskej časti, ktorí tu môžu získať potraviny vyradené obchodnými reťazcami.

Ako tretie najúspešnejšie opatrenie tretieho štvrťroka 2010 bolo vyhodnotené opatrenie **Bratislavského samosprávneho kraja, ktorý spustil na internete aktívnu on-line eko-mapu**, kde môžu záujemcovia bezplatne vyhľadať, kde sa v ich okolí nachádzajú organizácie, či miesta súvisiace so životným prostredím.

Najmenej prínosným opatrením sa stalo **konanie primátora Skalice, ktorý obhajoval konanie náčelníka mestskej polície, ktorý spôsobil autohaváriu a odmietol sa podrobiť skúške na požitie alkoholu**.

----- Podrobný popis opatrení a vybrané komentáre hodnotiteľov

1. V Dubne svietia solárne lampy

Dubno (okr. Rimavská Sobota) je prvou obcou na Slovensku, ktorá využíva vo verejnom osvetlení solárne lampy. K desiatim solárnym lampám pribudli v obci aj nové klasické elektrické lampy a nahradili tak 22 pôvodných lúčok, ktoré už nevyhovovali. Nové osvetlenie má znížiť výdavky obce, pretože inštalované solárne lampy vyrábajú svetlo zo slnečného žiarenia a na svoje fungovanie nepotrebuje elektrickú energiu. Problém nenastáva ani počas zamračených dní, pretože fotovoltaické články dobíjajú akumulátory lúčok aj keď nesvieti slnko. Dubno získalo na rekonštrukciu verejného osvetlenia peniaze v rámci Programu rozvoja vidieka z Pôdohospodárskej platobnej agentúry.

Komentár

Hodnotiacou komisiou najpozitívnejšie vnímané opatrenie, najmä v súvislosti s urgentnou potrebou spoločnosti zmierňovať a adaptovať sa na klimatické zmeny. Podľa komisie môže toto opatrenie slúžiť ako príklad pre ostatné miestne samosprávy, ako robiť užitočné a systémové opatrenia na lokálnej úrovni.

Daniel Klimovský, odborný asistent na Ekonomickej fakulte Technickej univerzity v Košiciach k opatreniu uviedol, že obce sa v súčasnom období pasujú s problémom nedostatku zdrojov, ktorý často spájajú s výpadkom príjmov z podielových daní, prípadne s povodňami a nutnosťou odstrániť škody. To podľa neho poukazuje na skutočnosť, že mnoho obcí hospodári takpovediac „zo dňa na deň“. I preto je veľmi sympatické, že sa nájdu obce, ktoré vidia za horizont problém a pochopia, že zavádzanie systémových nástrojov (bez ohľadu na to, či

ide o právne, ekonomické alebo technologické nástroje) je pre obce a ich riadne fungovanie oveľa lepšie, než ad hoc reakcie sprevádzané implementovaním narýchlo „objavených“ nástrojov. Projekt, ktorým sa pýši obec Dubno, možno charakterizovať nielen jasným cieľom, ale aj pomerne vysokou pravdepodobnosťou rýchlej návratnosti.

Opatrenie ocenil aj **Dušan Sloboda**, analytik Konzervatívneho inštitútu M. R. Štefánika v Bratislave, podľa ktorého na základe informácií, ktoré sú dostupné o rekonštrukcii verejného osvetlenia v Dubne, sa javí, že v tomto prípade neboli eurofondy využité nezmyselne, a samospráva malej obce, ktorá by si bez takýchto externých zdrojov nedokázala len z peňazí z vlastného rozpočtu poradiť, investovala do niečoho, z čoho budú mať prospech jej obyvatelia. Opatrenia, ktoré smerujú k zvyšovaniu bezpečnosti obyvateľov a ich majetku, by mali byť tými základnými prioritami, o ktoré sa štát a samospráva majú starať vždy, aj v ťažších časoch. Občania každej obce by mali spozornieť, keď sa nimi volení zástupcovia vyhrážajú, že kvôli kríze nedokážu zabezpečiť ani verejné osvetlenie. Príklad malej obce Dubno ukazuje, že ak sú samospráve jasné priority, dá sa po nociach na uliciach svietiť i v kríze.

2. Košice – Juh majú sociálnu výdajňu potravín

Mestská časť Košice - Juh, ako prvá na Slovensku, odštartovala projekt sociálnej výdajne potravín. Je určená sociálne slabým obyvateľom mestskej časti, ktorí tu môžu získať potraviny vyradené obchodnými reťazcami, pretože sú pred skončením záručnej lehoty alebo majú poškodený obal. Doposiaľ o jej služby prejavilo záujem 72 dôchodcov a rodín žijúcich v hmotnej núdzi. Každý žiadateľ získa určitý počet bodov podľa stanovených pravidiel, za ktoré si v potravinovej banke môže mesačne uplatniť pomoc vo forme potravín a drogériového tovaru. Výdajňa má zatiaľ obmedzené možnosti, no po dohode s viacerými dodávateľmi potravín plánuje mestská časť podmienky získania tejto pomoci ľuďom sprístupniť ešte viac. Zariadenie je otvorené zatiaľ vždy v pondelok a v stredu od 11. do 13. hodiny.

Komentár

Opatrenie bolo hodnotiacimi odborníkmi prijaté pozitívne. Viacerí ho označili za zmysluplný spôsob sociálnej pomoci občanom, ktorý je už dlhšiu dobu úspešne uplatňovaný aj v zahraničí.

S opatrením súhlasila aj **Mária Nádaždyová**, Senior Program Manager, EPPP - European Public Policy Partnership/Európske partnerstvo pre verejné stratégie, Bratislava, podľa ktorej ide o skvelú vec ako byť úplne prirodzene a nenútené solidárni jednak s ľuďmi, ktorí takúto pomoc z rôznych dôvodov využívajú, ale aj so životným prostredím a zdrojmi, ktoré, ako snáď už vieme, nie sú nevyčerpatelne! Myslí si preto, že túto iniciatívu možno bez prehánania kategorizovať nielen ako sociálnu, ale aj ako zelenú.

Súhlasný názor vyslovila aj **Ľubica Trubíniová**, projektová manažérka iniciatívy Bratislava otvorene. Poukázala síce, že táto forma starostlivosti o starých ľudí je pre nich samotných, žiaľ, dosť ponížujúca – čo považuje za signál vážneho systémového problému spoločnosti ako takej, resp. nášho typu civilizácie. No okrem snahy postarať sa o seniorov a seniorky a úcty k hodnotám, ktoré potraviny nesporne predstavujú, sú podobné opatrenia mimoriadne užitočné aj pre všetkých ostatných, resp. pre celú spoločnosť: šetrenie potravinových, surovinových, energetických a iných prírodných zdrojov je tou

najlepšou prípravou na (nie až takú vzdialenú) budúcnosť s obmedzenými prírodnými zdrojmi. Šetrnosť a vedomú skromnosť treba preto postaviť na najvyššie priečky hodnotového rebríčka.

3. BSK spustil na svojej stránke eko-mapu

Bratislavský samosprávny kraj (BSK) spustil na internete aktívnu on-line eko-mapu, na ktorej môžu záujemcovia bezplatne vyhľadať, kde sa v ich okolí nachádzajú organizácie, či miesta súvisiace so životným prostredím. Na mape je možné napríklad vyhľadať cyklotrasy, chránené územia, náučné chodníky, chránené a pamätné stromy, bio-predajne a miesta, kde je možné nakúpiť čerstvú zeleninu a ovocie priamo od pestovateľov, ale aj sídla organizácií zaoberajúcimi sa životným prostredím a jeho ochranou a podobne. V zahraničí majú vlastnú eko-mapu napríklad mestá ako Amsterdam alebo Kodaň, známe priateľským prístupom k životnému prostrediu.

Komentár

Hodnotiacia komisia posúdila opatrenie BSK pozitívne, keď ho označila za výborný príklad, ako priblížiť ochranu životného prostredia ľuďom do bežného, každodenného života. Niektorí hodnotiaci poukázali na zatiaľ nedostatočné množstvo užitočných informácií na danej stránke.

Aj podľa **Jána Bučka** vysokoškolského pedagóga na Prírodovedeckej fakulte UK, Katedre humánnej geografie a demogeografie, ide o veľmi vydarený počin. Koncentrovaná podoba informácií o životnom prostredí a zdravom životnom štýle v priestorovom priemete môže byť veľmi praktickým pomocníkom pre život. Kým mnohé nezdravé a zdraviu škodlivé výrobky sa tešia masívnej komerčnej podpore, podobná podpora vedúca k uľahčeniu života v duchu zdravej životosprávy a ochrany životného prostredia si vyžaduje verejnú podporu a podporu spoločensky zodpovedných spoločností. Treba len dúfať, že zámer nezostane len dočasnou iniciatívou, ale bude aktuálnym a rastúcim zdrojom informácií, do ktorého sa zapojí čo najviac subjektov. Žiť zdravšie sa môže stať na území BSK ľahším ako doteraz.

Opačný názor vyjadril **Martin Šuster**, ekonóm Národnej banky Slovenska, ktorý na základe popisu opatrenia vnímal projekt najskôr pozitívne. Keď však stránku navštívil, zistil, že je plná reklamy a užitočné informácie tam žiadne nenašiel. Dúfa preto, že za výrobu stránky kraj veľa nezaplatil.

4. Prešov získa lacnejšiu energiu z elektrární umiestnených na strechách škôl

Zo slnka budú na strechách prešovských škôl vyrábať elektrickú energiu. Prvú fotovoltaickú elektrárňu postavia na streche ZŠ na Bajkalskej ulici, neskôr projekt rozšíria na ďalších 11 škôl v meste a športovú halu. Lacnejšiu energiu budú vyrábať solárne panely, ktoré postaví energetická firma. S ňou mesto uzatvorilo zmluvu o budúcej zmluve o prenájme strechy školy a následnom prevode fotovoltaickej elektrárne do majetku mesta. Elektrárňu bude mať výkon jeden megawatt a životnosť minimálne 25 rokov. Po tom, čo vyrobí viac ako tisíc megawatt hodín energie, asi po siedmich až ôsmich rokoch, prejde do majetku mesta a to bude môcť elektrinu predávať štátu.

Komentár

Opatrenie bolo členmi hodnotiacej komisie vnímané kladne, vzhľadom na nutnosť postupného, ale nie príliš dlhotrvajúceho, prechodu na obnoviteľné zdroje. Viacerí hodnotiaci poukázali na vysokú vstupnú nákladovosť projektu a pomerne vysokú mieru investičného rizika.

Podľa názoru **Andreja Šteinerja**, riaditeľa Karpatského rozvojového inštitútu, o.z., Košice, podobne ako v Dubne, môže táto aktivita prispieť k zmene uvedomenia miestnych a mestských samospráv, že adaptácia na dopady klimatickej zmeny môže priniesť aj šetrenie nákladov alebo naopak. Bodaj by takých príkladov bolo čo najviac a samosprávy investovali do takýchto opatrení nielen externé, ale aj vlastné zdroje.

Bohumil Olach, šéfredaktor Obecných novín vyjadril názor, že využívanie obnoviteľných zdrojov je u nás dôležité, ak je dobre nastavená efektívnosť projektu a mesto bude mať z neho naozaj profit. Poukázal zároveň na fakt, že energia z fotovoltaických článkov je však pre štát ekonomicky najdrahšia a treba ju dotovať (viď Česká republika).

5. Za psa s výcvikom zaplatia Poltárčania iba polovicu

Samospráva Poltára sa rozhodla aktívne riešiť problém s túlavými psami v meste. Majitelia psov, ktorí absolvujú výcvik, budú platiť za psa iba polovičný poplatok. Miestny kynologický klub bude organizovať výcvikový kurz pre majiteľov psov, na ktorý sa môže prihlásiť majiteľ psa bez ohľadu na veľkosť alebo rasu psa, pričom nie je potrebný ani preukaz pôvodu zvierťaťa. Cieľom kurzu je naučiť psov základnému výcviku poslušnosti a ovládateľnosti pre bežný život v meste. Zároveň mesto zabezpečilo prostredníctvom zmluvnej externej organizácie aktívne odchyťovanie a umiestnenie túlavých psov do útulku, pretože tieto psy ohrozujú občanov, predovšetkým deti, a znečisťujú aj verejné priestranstvá. V súčasnosti je v meste evidovaných 491 psov. Zámer ešte musí schváliť obecné zastupiteľstvo.

Komentár

Väčšina respondentov označila opatrenie za pozitívne. Ocenili, že samospráva sa aktívne pustila do riešenia problematiky so snahou vypestovať v ľuďoch zodpovednosť za svojich psov a ich správanie na verejných priestranstvách.

Aj podľa **Jiřího Životského**, starostu obce Sokolnice (ČR) ide o výborný nápad, ktorý sa mu páči a plne ho podporuje. Problematika chovania psov na verejných priestranstvách je zložitá a majitelia psov svojich miláčikov často nezvládajú, pričom následne dochádza aj k tragédiám – pohrozeniu detí a podobne.

6. V Poprade kontajnery na odpad voňajú

V Poprade dali do prevádzky špeciálne vozidlo na odvoz smetí, ktoré nielenže absorbuje komunálny odpad z kontajnerov, ale kontajnery v prípade potreby aj vyčistí a dezinfikuje. Na prvý pohľad ide o klasické smetiarske auto, ktoré však po vysypaní odpadu spustí čistiace zariadenie, ktoré kontajner vystrieka neškodným čistiacim prostriedkom s prísadou vône. Takto sa zničia baktérie vo vnútri kontajnera, ale sa aj odstráni nepríjemný zápach, ktorý trápi obyvateľov najmä počas horúcich letných dní. V meste ide dohromady o približne

4 200 kontajnerov. Radnica uviedla, že táto novinka nebude znamenať pre občanov zvýšenie poplatkov za odvoz komunálneho odpadu.

Komentár

Opatrenie bolo respondentmi hodnotené kladne, ako krok k zlepšeniu verejnej hygieny a kultúry života v meste. Podľa názoru komisie, malo by sa jednať o štandardnú a pravidelnú operáciu v odpadovom hospodárstve obcí a miest. Viacerí hodnotiaci však spochybnili nízku nákladovosť opatrenia, vzhľadom na množstvo kontajnerov v meste.

Ľubica Trubíniová na opatrení pozitívne hodnotí hygienické hľadisko. Zaujíma ju však aj otázka technológie, akou sa daná vôňa získava. Dá sa totiž reálne predpokladať, že sa pritom dostanú do životného prostredia ďalšie umelé chemické látky a tak ho zbytočne zaťažia. Vzhľadom na environmentálnu záťaž by teda uprednostnila menej chemikálií v prostredí pred vôňou, ktorá je nepotrebná.

Odlisný názor vyjadril **Michal Kaliňák**, politológ špecializujúci sa na samosprávu, podľa ktorého ide na prvý pohľad o atraktívnu tému, ale skôr na PR ako pre reálny život. Zaujímaloby ho, kedy a ako často budú dezinfikované kontajnery. Ak ich počet prekračuje 4000 a každý z nich by mal byť čistený, potom sa to musí premietnuť do výraznej finančnej výšky. A určite nie symbolickej. Preto by ho zaujímal, či táto samospráva je už tak bezproblémová, že financuje takéto veci, alebo skôr vytvorila iba tému pre médiá.

7. V centre Nitry môžu vo vnútroblokoch parkovať už len domáci

Vo viacerých vnútroblokoch v centre Nitry môžu parkovať už len tunajší obyvatelia. Od mesta dostali zadarmo parkovacie karty, ktoré ich na parkovanie oprávňujú, ostatné autá sa odťahujú. Dopravná značka totiž upozorňuje, že je tam možné parkovať len s povolením mestského úradu.

Dôvodom tohto opatrenia je zamedziť parkovaniu vo vnútroblokoch v centre mesta tým vozidlám, ktorých vodiči tam parkujú preto, aby sa vyhli plateniu parkovného. Nárok na parkovaciu kartu má každá tunajšia domácnosť (rovnako aj osoby s prechodným pobytom), a to nielen pre svoje vozidlo, ale aj pre návštevu. Ak sa opatrenie v centre Nitry osvedčí, mesto uvažuje o jeho rozšírení aj do iných lokalít.

Komentár

Opatrenie ohodnotili respondenti pozitívne, ocenili, že mesto prijalo riešenie nielen v prospech domácich, ale myslelo aj na obyvateľov s prechodným pobytom a návštevy, na čo mnohé iné mestá či mestské časti pri vyhradzovaní parkovania v obytných zónach zabúdajú.

Ján Buček k opatreniu uviedol, že sa jedná o jeden z prístupov, ktoré môžeme pozorovať v mestách po celom Slovensku. Od neorganizovaného prístupu, cez vyberanie parkovného, sa parkovacie politiky miest postupne bližšie priestorovo vymedzujú a špecifikujú. Zabezpečenie parkovania pre vlastných bývajúcich obyvateľov je určite jedna z priorit. Je však potrebné sledovať parkovacie možnosti aj pre ostatných užívateľov (napr. pracujúcich v centre) a návštevníkov (čo neznamená, že musia parkovať v centre). Je vždy potrebné robiť takéto opatrenia v kontexte s ostatnými prvkami parkovacej politiky (v kombinácii s mestskou hromadnou dopravou), tak, aby sa zachovala dostupnosť centra mesta.

8. Liptovský Mikuláš sa rozhodol stavať detské ihriská z budúročného rozpočtu

Vedenie Liptovského Mikuláša sa rozhodlo vybudovať v čase, keď odhaduje tohtoročný deficit mesta na 2,6 milióna eur, tri detské ihriská za približne 124-tisíc eur. Zaplatiť ich chce z peňazí na rok 2011, ktorý ešte zastupiteľstvo neschválilo.

Primátor tvrdí, že okolo ihrísk sa robí zbytočný rozruch, lebo firma, ktorá vyhrala konkurz, ponúkla mestu splátky na tri roky bezúročne.

Odporcovia opatrenia si naopak myslia, že vedenie mesta sa chce zapáčiť voličom pred novembrovými voľbami a upozorňujú, že mesto nemá dosť peňazí na plánované výdavky. Tvrdia, že nie je známe, ako skončí finančný rok 2010 a nie je známy a ani schválený rozpočet na rok 2011. Preto je podľa nich krátkozraké, neefektívne a ne hospodárne míňať budúročné peniaze už v tomto roku.

Komentár

Opatrenie bolo prijaté odborníkmi z hodnotiacej komisie prevažne negatívne. Podľa nich, nepatrí k dobrým zvykom generovať záväzky takéhoto charakteru pre nasledujúce zastupiteľstvo. Viacerí tiež spochybnili fakt, či „bezúročnosť“ nie je v skutočnosti ošetrovaná premrštenou cenou ihrísk.

Juraj Nemec, profesor na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici k opatreniu uviedol, že je pomerne zložité skúmať, do akej miery sa jedná o porušenie rozpočtových pravidiel de facto, pretože pokiaľ sa operácia neobjaví na účte, pre verejnú správu stále „neexistuje“. Poukázal však na to, že v každom prípade sa už dnes požaduje – napr. práve sa zavádza ČR, aby sa pri verejných výdavkoch robila skutočná ex-ante analýza a konkurenčný výber, čo sa v tomto prípade zrejme nestalo.

Podľa **Vojtecha Kolejáka**, lekára z Nemocnice s poliklinikou v Trstenej, ide jednoznačne o predvolebnú agitáciu prehľadnými formami. Pri mínusovom hospodárení sa podľa neho zaťažuje samospráva budúceho zastupiteľstva.

9. Zastupiteľstvo Chorvátskeho Grobu odsúhlasilo rozsiahlu výstavbu domov

Obecné zastupiteľstvo v Chorvátskom Grobe, obci neďaleko Bratislavy, schválilo zmenu územného plánu, ktorý v jednej z miestnych lokalít počíta s výstavbou bytových domov pre približne 40-tisíc ľudí. Dnes má obec okolo 3400 obyvateľov.

Na schválenie výstavby, s ktorou nesúhlasí množstvo obyvateľov obce, samosprávy okolitých obcí, ani samosprávnych kraj pritom stačili hlasy štyroch poslancov, dvaja poslanci boli proti a starosta obce sa rokovania obecného zastupiteľstva nezúčastnil.

Poslanci, ktorí odhlasovali rozsiahlu výstavbu, zaviazali investorskú firmu, aby najskôr vybudovala diaľničný privádzač a inžinierske siete. S takýmto postupom však nesúhlasí ani samospráva kraj, podľa ktorého zástavba nerieši dopravnú infraštruktúru v lokalite ani jej okolí, a nesúhlasia ani samosprávy susedných obcí. Starosta jednej z nich, obce Vajnory tvrdí, že VZN schválili grobskí poslanci v rozpore so zákonom, pretože každá zmena územného plánu musí byť posúdená aj z pohľadu dopadov na životné prostredie, čo sa podľa neho v tomto prípade nestalo.

Doprava z uvedenej lokality smerom na Bratislavu je pre nevyriešenú dopravnú infraštruktúru už teraz veľmi komplikovaná, hroziaca výstavba môže spôsobiť úplný dopravný kolaps.

Komentár

Respondenti vnímali predmetné opatrenie výrazne negatívne. Viacerí poukázali na fakt, že schválenie takejto výstavby je dôsledkom kombinácie nepružného územného plánovania, nekompatibilných rozhodnutí rozdrobených do príliš mnohých samosprávnych celkov v súvislosti s chýbajúcou komunálnou reformou. Niektorí tiež vyslovili podozrenie, že dotčení 4 poslanci sú do projektu osobne zainteresovaní.

Podľa **Martina Šustra** je územný plán nepochybne jeden z najdôležitejších dokumentov obce. Preto je príprava kvalitného plánu jednou z najdôležitejších a najzávažnejších úloh samosprávy. V tomto prípade dochádza k veľmi zásadnej zmene, ktorá povedie k trvalému a obrovskému zásahu do celkového charakteru obce. Tu nehovoríme o nejakom rozšírení obce o pár uličiek, tu možno bude sídlisko niekoľkokrát väčšie ako všetky okolité dedinky dokopy (Chorvátsky Grob, Slovenský Grob, Jur, Ivanka, Bernolákovo a Vajnory majú spolu 25 000 obyvateľov, blízke okresné mesto Pezinok má 21 000 obyvateľov). S ďalšími 40 000 obyvateľmi sa Chorvátsky Grob stane 13. najväčším mestom na Slovensku a predbehne napr. Považskú Bystricu, Ružomberok, Komárno či Piešťany. Pri takejto veľkej zmene je nevyhnutné sa uistiť, že má dlhodobú podporu obyvateľov. To sa však v Chorvátskom Grobe zjavne nestalo – zmenu poslanci schválili narýchlo, proti vôli väčšiny obyvateľov, bez prítomnosti starostu ako najvyššieho predstaviteľa obce.

Zmena sa tiež dotkne obyvateľov okolitých obcí. V rámci dobrých susedských vzťahov by bolo vhodné uistiť sa, že aj susedné obce sa s takou veľkou výstavbou vedia vyrovnáť. Stal sa však presný opak – poslanci schválili zmenu, proti ktorej protestujú viaceré okolité obce aj Bratislavský kraj. Na jednej strane je jasné že Bratislava sa musí rozvíjať a ľudia, čo sem prichádzajú, niekde musia bývať. Nemalo by sa to však diať spôsobom, s ktorým nesúhlasí tak najbližšia mestská časť, ako aj kraj.

M. Šuster ďalej uviedol, že má veľké pochybnosti, či zastupiteľstvo, ktoré koná takýmto spôsobom, dokáže ustrážiť, aby pred začiatkom výstavby bola vybudovaná adekvátne infraštruktúra. Vôbec nezávidí obyvateľom budúceho sídliska, najmä až zistia, že sa plánovaný privádzač na diaľnicu nejako zabudol postaviť (prípadne to NDS na veľké „prekvapenie“ investora neodobrila), až Vajnory spravia z Rolníckej ulice vedľajšiu cestu (niečo podobné ako súčasná obrana Podunajských Biskupíc pred nezvládnuteľným tokom dopravy z okolitých obcí cez mestskú časť), až sa k nim podobne postaví aj v Slovenskom Grobe a Ivanke...

Negatívne stanovisko vyjadril aj **Bohumil Olach**, podľa ktorého je megalomanstvo štyroch poslancov Chorvátskeho Grobu priam hrôzostrašné a nikto ho nepresvedčí, že nie sú do všetkého osobne výhodne zainteresovaní. Už teraz sú v tejto oblasti pri Bratislave problémy s dostatočnou infraštruktúrou (vodovody, kanalizácia, cesty), čo bude potom si ľahko domyslieť. Pokojné vidiecke prostredie sa úplne naruší.

10. Primátor Skalice obhajoval náčelníka mestskej polície, ktorý po autonehode odmietol skúšku na alkohol

Náčelník Mestskej polície v Skalici spôsobil autohaváriu, keď nezvládol v obci Prietržka (okr. Skalica) zákrutu a zišiel do priekopy, kde sa s vozidlom prevrátil. Pri nehode si spôsobil ľahké poranenia lakťa, ktorý mu na mieste ošetrili. Odmietol sa však podrobiť dychovej skúške na alkohol. Odôvodnil to tým, že si pichá inzulín a že haváriou nikomu neublížil, škodu spôsobil iba sebe. Za odmietnutie vykonania dychovej skúšky hrozí priestupcovi finančná pokuta od 300 € do 1 300 € a zákaz činnosti viesť motorové vozidlá od jedného do piatich rokov.

Napriek všetkému primátor Skalice konanie náčelníka polície obhajoval. Pre médiá sa vyjadril, že aj náčelník MsP je len človek, a preto ho neplánuje nijakým spôsobom sankcionovať.

Komentár

Respondenti označili postup primátora za neakceptovateľný. Zhodli sa, že je absolútne neprípustné, aby vrcholný predstaviteľ samosprávy obhajoval morálne aj právne neobhájiteľné správanie verejného činiteľa, osobitne ak ide o predstaviteľa silovej zložky. Neochota preukázať morálne a právne čisté správanie preto podľa názoru komisie diskvalifikuje oboch činiteľov z verejných funkcií.

Podľa názoru **Daniela Klimovského**, ak by sa mala prijať primátorova filozofia, tak aj ťažkí zločinci, podieľajúci sa na organizovanom zločine sú len ľudia a tak by bolo zaujímavé, či by bol ochotný akceptovať rovnaký argument primátor Skalice aj v ich prípade. D. Klimovský si preto myslí, že bez ohľadu na to platí, že náčelník mestskej polície vyvolal svojím konaním pochybnosti, ktoré poškodzujú nielen jeho meno, ale aj meno celej mestskej polície v Skalici.

Aj pre **Máriu Nádaždyovú** je správanie oboch predstaviteľov mesta úplne neprijateľné a odsúdeniahodné, potvrdzujúce verejné presvedčenie, že hoci sme si pred zákonom (a úradnou mocou) rovní, niektorí sú si ešte rovnejší. „Imunita moci“ je pre svoju zastretosť, nelegálnosť, nerovnosť a potenciálnu korupčnosť ešte nebezpečnejšia než jej verejne kritizovaná „vzdialená príbuzná“ imunita poslancov NR SR.

Poznámka:

Členovia hodnotiacej komisie sa zúčastňujú hodnotenia v rámci tohto projektu bez nároku na odmenu. Jednotlivé hodnotenia majú charakter osobného postoja a nemusia zodpovedať názorovej línii CPHR alebo organizácie, v ktorej hodnotitelia pôsobia.

Členovia hodnotiacej komisie, ktorí hodnotili opatrenia monitorované v 3. štvrtroku 2010

Ján Buček, vysokoškolský pedagóg, Prírodovedecká fakulta UK, Katedra humánnej geografie a demogeografie

Jozef Čavojec, redaktor denníka SME, Bratislava

Laura Dittel, riaditeľka, Karpatská nadácia, Košice

Juraj Fekete, riaditeľ, **Peter Dóka**, Regionálne poradenské a informačné centrum, Dunajská Streda

Juraj Gallo, ekonóm, Mestský úrad Žiar nad Hronom

Michal Kaliňák, politológ, špecializuje sa na samosprávu

Róbert Kičina, riaditeľ, Podnikateľská aliancia Slovenska
Daniel Klimovský, odborný asistent, Ekonomická fakulta, Technická univerzita, Košice
Vojtech Kolečák, lekár, Nemocnica s poliklinikou, Trstená
Mária Nádaždyová, Senior Program Manager, EPPP - European Public Policy Partnership/Európske partnerstvo pre verejné stratégie, Bratislava
Juraj Nemeč, profesor, Univerzita Mateja Bela, Banská Bystrica
Bohumil Olach, šéfredaktor, Obecné noviny, Bratislava
Vladimír Pirošík, advokát, spolupracovník TIS, poslanec MsZ v Banskej Bystrici
Ján Podmanický, primátor, Partizánske
Silvia Ručinská, odborná asistentka, Fakulta verejnej správy Univerzity PJŠ, Košice
Dušan Šloboda, analytik, Konzervatívny inštitút M. R. Štefánika, Bratislava
Martin Šuster, ekonóm, Národná Banka Slovenska, Bratislava
Andrej Šteiner, riaditeľ, Karpatský rozvojový inštitút, o.z., Košice
Ľubica Trubíniová, aktivistka, iniciatíva Bratislava otvorene
Ľuboš Vagač, riaditeľ, Centrum pre hospodársky rozvoj, Bratislava
Jiří Životský, starosta, Sokolnice, Česká republika